

Latina pro nelatináře: exercitationes VII (správné odpovědi)

1. Převádějte souvětí z přítomnosti do minulosti a naopak, souvětí přeložte:

Venio, ut te videam.

Veniebam, ut te viderem.

Multi consules veniebant, ut duos reges salutarent.

Multi consules veniunt, ut duos reges regem salutent.

Philosophia nos rem difficillimam docet, ut nos ipsos noscamus.

Philosophia nos rem difficillimam docebat, ut nos ipsos nosceremus.

2. Převádějte podmínková souvětí z potenciality do ireality a naopak, souvětí přeložte:

Si quis sero veniret, puniretur.

Si quis sero veniat, puniatur.

Nisi pecuniam haberem, laborare deberem.

Nisi pecuniam habeam, laborare debeam.

Si tecum loquar, omnia tibi narrem.

Si tecum loquerer, omnia tibi narrarem.

3. Převádějte věty z aktiva do pasiva a naopak:

Hostes urbes nostras in bello debebant.

Urbes nostrae ab hostibus in bello debebantur.

Discipuli vestri a magistra optime educabantur.

Magistra discipulos vestros optime educabat.

Servi a domino crudeli in fuga capiebantur.

Dominus crudelis servos in fuga capiebat.

Neronem milia hominum hostem populi Romani habebant.

Nero hostis populi Romani a milibus hominum habebatur.

4. Překládejte:

Omni tempore studere debemus. V každé době musíme studovat.

Cum hostes venirent, milites Romanorum castra muniebant.

Když přicházeli nepřátelé, římsí vojáci (doslova: vojáci Římanů) opevňovali tábor.

Fortissimus omnium virorum fortium certe Hercules erat.

Nejudatnější ze všech udatných mužů byl jistě Herkules.

Ulixes suam patriam quaerens etiam ad vatem Circam multos dies manebat.
Když Odysseus hledal svou vlast, zůstával / meškal po mnoho dní také u věštkyňě Kirké.

Multa bella temporibus antiquis a Romanis gerebantur.
V dávných dobách vedli Římané mnoho válek.

Quid pulchrius est amore patriae?
Co je krásnější než láska k vlasti?

Cum Caesaris classis appropinquaret, omnes cives multum timebant.
Když se blížilo Caesarovo loďstvo, všichni občané se velice báli.

Celerius et melius quam tua soror laboras.
Pracuješ lépe a rychleji než tvá sestra.

5. Převeďte věty do dalších dvou známých časů:

Libertas patriae nostrae opprimitur.
Libertas patriae nostrae opprimebatur / opprimetur.

Magni honores tribus civibus audacissimis tribuebantur.
Magni honores tribus civibus audacissimis tribuuntur / tribuentur.

Si legi parebis, non punieris.
Si legi pares / parebas, non puniris / puniebaris.

6. Převeďte věty do závislosti na slovese scio, ire:

Etiam hostes fortes ab exercitu nostro vincuntur.
Scio etiam hostes fortes ab exercitu nostro vinci.

Senatui Romano cives Romani parent.
Scio cives Romanos senatui Romano parere.

Socii vestri semper magna cum audacia pugnant.
Scio socios vestros semper magna cum audacia pugnare.

Tuus pater natu maior quam tua mater est.
Scio tuum patrem maiorem quam tuam matrem esse.

7. Tvořte tvary participia praezenti aktiva v příslušných pádech a překládejte:

Amamus milites (defendere) defendentes patriam nostram.
Discipulo bene (respondere) respondenti praemium parabitur.
Homo (nocere) nocens amicis sibi quoque nocet.
Feminae bella (delere) delentia oppida non amant.

8.

Poznámka k překladu:

Slovesné tvary **territātur**, **intrat**, **haesitat** a **dilacerātur** jsou tzv. prézenty historické (vypravovací), které slouží k živějšímu popisu minulého děje. Takové tvary se do češtiny zpravidla překládají přítomným časem příslušného dokonavého slovesa (např. intrat = vstoupí).